Pârvu Boerescu

FRIGIDER, MOLID, MOLETE
(PRECIZĂRI ŞI RECTIFICĂRI – IV)

F R I G I D *E* R

În dicţionarele explicative ale limbii române (DEX, MDA, DEXI etc.), cuvântului *frigider* i se atribuie o etimologie franceză: *frigidaire*, în ciuda faptului că denumirea curentă a aparatului frigorific casnic destinat păstrării alimentelor este *réfrigérateur* în limba franceză, ori (pop.) *frigo*.

Fr. *frigidaire* era acceptabil ca soluţie numai dacă în dicţionarele noastre ar fi fost preferate exclusiv etimologiile îndepărtate ale neologismelor, de exemplu, dacă am crede că *bezeaua* şi *furnirul* provin direct din fr. *baiser*, respectiv din fr. *fournir*, *alambicul* din sp. *alambico*, *banana* din port. *banana*, *bazarul* din pers. *bāzār*, *carpeta* din engl. *carpet*, *galera* din cat. *galera* etc. (cf. Al. Graur, *Dicţionar de cuvinte călătoare*, 1978).

În realitate, fr. *frigidaire* era un termen istoric, adaptarea în franceză a lat. *frigidarium* „cameră foarte rece, sală de baie cu apă rece (în termele romane)”. Refrigeratoarele electrice au fost inventate în anul 1913, iar aparatul perfecţionat de americanul Alfred Mellowes şi produs de General Motors a purtat cu începere din anul 1918 numele companiei *Frigidaire*, ca marcă de comerţ. În limba franceză (cf. DÉHF, p. 318), *Frigidaire*, cu majusculă, atestat în 1932, a fost reluat ca nume propriu (*Trade Mark*) al refrigeratoarelor produse în S.U.A. de compania omonimă. În limba română, originea numelui comun *frigider* provine de la aceleaşi aparate americane, aduse din import, în perioada interbelică. Americanul *Frigidaire* a rămas în limbă, dispunând de prestigiul datorat vechii origini franceze şi latine a acestui nume propriu, care a avut întâietate faţă de numele aparatului *Zil*, importat din U.R.S.S. şi faţă de vechiul *Fram* sau de mai noul *Arctic*, din producţia autohtonă. În limba engleză, situaţia este asemănătoare: engl. pop. *fridge* este prescurtarea lui *Frigidaire*, „*brand name*”, care a apărut în limba engleză mai întâi sub forma *frig*, în 1926, iar apoi *fridge*, în 1936 (cf. Chambers, DE, p. 409, unde este amintită şi etimologia populară engleză *frigid air* „aer rece, glacial”).

[Cf. *Frigidaire*. Company History. http://www.frigidaire-intl.com/index.asp]

Frigider: din engl. amer. *Frigidaire* (denumire comercială), cf. fr. *frigidaire* < lat. *frigidarium.*

LR, LXIV, nr. 1, p. 5–22, Bucureşti, 2015

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)

M O L *I* D, M O L *E* T E

Numele acestui arbore din familia pinaceelor *(Picea excelsa)* are câteva variante fonetice deosebit de interesante: *molidv, molidf, molitv, molift, moliv, molit, molidar* etc., în aromână *muliftu*. Este sinonim cu *brad-roşu, brad-negru*, *molete* etc. Forma sa cea mai veche, atestată în Moldova, este *molidvu*.

În DLR (s.n.) şi în DEX cuvântul este comparat cu alb. *molikë* „pin balcanic, brad argintiu" (*Pinus peuce, Pinus leucodermis*). În DEXI este adăugată precizarea: „cuvânt autohton, cf. alb. *molikë*". Deşi I.I. Russu (ER, 1981) şi Gr. Brâncuş (VALR, 1983; SILR, 2013) nu includ *molidul* printre termenii preluaţi din substrat, G. Ivănescu (*ap.* H. Mihăescu, *La Romanité...*, 1993, p. 313) este de părere că molidul are cu mare probabilitate o origine daco-moesică, prin comparaţie cu alb. *mëllenjë* [cu var. *mullenjë*] „mierlă; sturz negru; (dial.) capră neagră", cu *mëllezë* idem, dar şi „specie de carpen", şi cu *molikë* „pin din Balcani". De la Bardhil Demiraj (*Albanesische Studien*, 1997, p. 20) aflăm însă că sensul „specie de ulm (cf. Orel, AED) sau de carpen" atribuit cuvântului alb. *mëllezë* pare să aparţină mai curând variantei alb. *mullezë* „Hopfenbuche" – „carpen cu floare ca hameiul" (*Ostrya carpinifolia*), cu variantele alb. *m(u)rrizë* şi *morriz* „Weißdorn" – „păducel".

Totuşi, *molikë* nu apare izolat, numai în limba albaneză. Conform *Dicţionarului etimologic al limbii croate sau sârbe* (P. Skok, ERHSJ, p. 451), cuvântul srb. şi cr. *molìka* are exact acelaşi înţeles ca alb. *molikë*, fiind atestat şi cu formele înrudite srb., cr. *omòrika*, *munìka*. *Molika* există şi în bulgară, cu variantele *morìka* sau *munìka*, dar în plus cu înţelesul de „ienupăr" (cf. Skok, *ibid*.). De asemenea, ar putea fi util să amintim că alb. *molikë* are sinonimul alb. *arne*, iar cuvântul românesc *molid* este tradus în dicţionarele bilingve prin srb., cr. *smreka*, prin bg. *смърч* şi prin gr., ngr. *λάριξ* „zadă; arbore răşinos". De remarcat, forma alb. *mëllezë* „charme-houblon" (*Ostrya carpinifolia*), cf. Kokona, *Fj.shq.-fr.*, 1977, este foarte asemănătoare fonetic cu fr. *mélèze* „zadă", cuvânt provenit în franceză din substratul preroman (cf. DÉHF, 1994, p. 466).

Soluţiile etimologice care merită să fie luate în seamă sunt în număr de trei.

Prima aparţine lui H. Tiktin (DRG, 1006): „Die lautliche Aehnlickeit des dunkles Wortes mit gr. *μόλυβδος* „Blei" ist viell. nicht zufällig" [Asemănarea fonetică... cu gr. *mólyvdos* „plumb" poate să nu fie întâmplătoare]. Această etimologie a fost acceptată ca sigură în SDEM (p. 263): împr. ngr. *μόλυβδος*, comp. bg. *мóлив* „creion"; noi înşine preferând această etimologie, în LR. 59, 2010/2, p. 190: cf. gr. *mólybdos*, ngr. *mólyvdos* „plumb", gr. *molýbdeos* „de plumb",.., cf. sin. *brad-negru*.

Asemănarea dintre var. dr. *molift*, ar. *muliftu* şi gr. *μολύβδεος* „de plumb" este vizibilă, iar din punct de vedere semantic, legătura dintre culoarea închisă a scoarţei sau a lemnului unor copaci şi numele acestora se regăseşte atât în compusele de tipul *brad-roşu*, *brad-negru*, cât şi în alb. *mëllenjë* „mierlă [engl. *black*bird], sturz negru, capră neagră" sau *mëllezë* şi *mullezë* „charme-houblon" numit şi „arbre *de fer*" etc., cf. gr. *μέλᾱς* „negru", let. *melns* id.; cf. lat. *mulleus* „roşu, roşcat", lit.

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)

mulvas „roşcat” etc., raportate de J. Pokorny (IEW, p. 720–721) la rad. i.-e. 6. **mel-, *melə-* „in Farbbezeichnungen, bes. von dunkeln, unreinen, schmutzigen Farbentönen...” – „cu denumiri de culori sau, mai bine, cu nuanţe de culori închise, amestecate, murdare”. Pokorny include între cuvintele care aparţin acestui radical şi termenul preroman **melix, -icem* > lat. pop. **melatio* > fr. *mélèze* „zadă” (DÉHF, s.v.).

Ceea ce rămâne neclar în această primă ipoteză este calea prin care ar fi intrat termenul grecesc în limba română. Relaţiile comerciale dintre vechii greci şi spaţiul carpato-dunărean durează încă din sec. VII î. Hr., de la construirea cetăţii Histria. Lemnul a fost dintotdeauna unul dintre cele mai importante articole exportate din spaţiul nostru în lumea greacă. Totuşi, când, unde şi în ce limbă ar fi apărut metafora „de plumb” (plumburiu) → „molid”? În limba greacă este atestat un singur nume de plantă derivat din *μόλιβδος* (prin analogie cu culoarea plumbului): *μολίβδαινα* = lat. *Plumbago [europaea]* engl. „leadwort”, „floarea-amorului” (*ap.* Plinius, *Hist. nat.*, 25, 13). *Molid(v)* pare să nu fie la fel de vechi în limba română ca denumirile româneşti ale unor arbori precum *mesteacănul* sau *zada*, care, deşi au o origine îndepărtată grecească veche, sunt în mod cert moştenite din latină: lat. *mastichinus* „de fistic”, cf. gr. *μαστίχινος* „făcut din gumă de fistic” (cf. Mihăescu, *La romanité*... p. 197), respectiv lat. pop. *daeda* „torţă, lemn de pin, arbore răşinos, zadă” < gr. *δᾳς/ δᾳ̃ς* (acuz. *δᾳδα/ δᾳ̃δα*) idem (cf. Ernout – Meillet, s.v. *taeda*).

Din punct de vedere fonetic, gr. *μόλυβδος* şi *μολύβδεος* nu pot explica suficient forma românească *molidvu*, a cărei metateză din **molibdu/ *molivdu* este mai puţin credibilă. S. Puşcariu (LR, II, *Rostirea*, 1994, p. 169) dă ca exemplu de metateză *molidv* şi *molift*. În mod normal, grupurile *dv* (*vd?*) sau *zv* finale – fiind mai greu de pronunţat – au fost simplificate prin eliminarea unuia dintre cele două elemente: *molivd*[1]/ *molidv* > *molid* [şi *moliv*], *treazv* > *treaz* etc. (Puşcariu, *ibid.* p. 214). Grupul consonantic *dv* (*tv*) este foarte rar în limba română, având uneori acelaşi statut de variantă fonetică, de exemplu în *tidvă/ tivdă*, faţă de forma curentă *tigvă*, ori *molidvă/ molivdă* şi *moliftă*, faţă de forma literară şi etimologică *molitvă*.

Cea de a doua ipoteză aparţine lui Norbert Jokl, în vol. *Linguistisch-kulturhistorische Untersuchungen aus dem Bereiche des Albanischen* (Berlin und Leipzig, 1923), unde autorul se ocupă şi de dr. *molid* (p. 196–199 ş.u.). Din recenzia lui Sextil Puşcariu (în „Dacoromania”, III, 1923, p. 817–819) aflăm că Jokl se gândise la o formă albaneză neatestată **molidh(ë),* inspirându-se din simetria existentă între r. *brad* şi alb. *bredh*, în consecinţă: *molid* şi alb. **molidh(ë)*. Acest **molidh(ë)* ar fi derivatul unui radical protoalbanez **mol'-* „miezul roşcat al lemnului” [→„varietăţi de pin sau de brad”], înrudit cu alb. *mëllenjë, mëllezë, mullezë* (v. *supra*) şi cu *myjë* „duramen”, radical din care ar fi apărut ulterior, cu alt sufix, forma atestată alb.

[1] Forma *molivd*, dată de Puşcariu în locul citat, nu apare printre variantele înregistrate în DI sau în DLR (s.v. *molid*). Ne putem întreba dacă este o greşeală de tipar, în loc de *molidv*, sau dacă este o formă despre care S. Puşcariu credea că este reală, dar a cărei existenţă a fost infirmată, pe baza fişierului cu ajutorul căruia au fost redactate DI şi DLR.

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)

molikë. Ipoteza lui N. Jokl a fost acceptată de S. Puşcariu (DR, III, p. 818; LR, II, 1994, p. 208) şi de A. Scriban (DLR, p. 828: alb. **molidhă* „lemn întunecat şi roş").

Împotriva acestei soluţii se pronunţă dicţionarele etimologice albaneze recente. De exemplu, Vl. Orel (AED, p. 272) susţine că alb. *molikë* ar proveni din sl. **moldika* „copac tânăr şi înalt", cf. bg., srb., cr. *mladika* – etimologie neconvingătoare în opinia noastră, care se bazează pe un cuvânt care nu se găseşte în dicţionarele curente bulgare sau sârbe şi croate. Bardhil Demiraj, în *Albanische Etymologien*, p. 281, s.v. *mullezë*, spune simplu: „alb. *molikë* < skr., bulg. *molika* idem", fără niciun alt comentariu. B. Demiraj scrie în acelaşi loc despre rom. *molid* că ar mai avea nevoie de o cercetare specială (pe care acest autor nu o face).

Etimologia sud-slavă a lui *molid* a fost susţinută la noi de L. Şăineanu (DULR, [1925], p. 403): „bulg. *molika*, brădişor (*molikva* [sic], boabă de ienupăr)" şi de I.-A. Candrea (CADE, p. 792): „Comp. bg. *molika*".

Sub o formă mai elaborată, cea de a treia ipoteză privind originea cuvântului *molid* o găsim în *Dicţionarul etimologic al limbii croate sau sârbe* de Petar Skok (ERHSJ, p. 451, cf. P. Skok, *ZRPh*, 46, 404), din care citäm parţial, în traducere:

« **molika** f. şi bg. *molíka* „Wacholder", „ienupăr", alături de *moríka* = *mulika* sau *bjelika* = (varianta cu *n* în loc de *l*, bg. *munika*) *munika* „1. pinus peuce [pin macedonian, pin din Balcani], 2. pinus leucodermis" [pin bosniac (cu scoarţa albă), pin cu platoşă etc.]".

Varianta cu *l*, cu o desinenţă neobişnuită, se găseşte în rom. *molidf / -dvu* (Moldova), *-liv, -litf, -lif*, alături de *molid.* Desinenţa românească se explică în mod cert prin declinarea [slavă] *-y,* gen. *-ъve*: **moliky*, gen. *-kъve* (compară cu *buky*, gen. *bukъve*), a cărei formă nu este atestată la noi până acum [în limba sârbo-croată], dar se compară cu bg. *moríkva* „Wacholderbeere" [„boabe de ienupăr"][2]. Aşa cum se întâmplă de regulă în limba română în privinţa copacilor, **molikva* a devenit [masc.] **molikvu*, dar grupul consonantic *kv*, care nu există în română, a trecut la *tf/ tv* > (prin asimilaţie) *dv*.

Cuvântul există de asemenea şi în limba albaneză: *molikë* f. [srb.] „omorika", „molid", *drû-ni molike* „omorikovina", *pyll molikast* „òmōrje n". În concluzie, cuvântul este balcanic. Nu e atestat în neogreacă. [...] Întrucât *molika* şi *omorika* sunt cuvinte exclusiv balcanice, şi datează cu siguranţă încă din epoca iliro-tracică preromană, ele se găsesc desigur şi în latinitatea balcanică [etc.]. »

Dicţionarul etimologic al limbii bulgare (BER, IV, 1995), s.v. *молика* „дърво бяла мура", „Pinus peuce" (p. 216); *морика* (p. 243); *(бяла) мура*[1] „Pinus peuce", *(черна) мура*[1] „Pinus leucodermis" (p. 330[3]), nu aduce noutăţi în privinţa etimologiei cuvântului *molid*, mulţumindu-se să reproducă ipoteza lui P. Skok din

[2] Bg. *molikva* (cf. Şăineanu) sau bg. *morikva* (cf. Skok) „boabă/ boabe de ienupăr" nu sunt discutate în BER, IV, 1995, s.v. *молика* şi *морика*.

[3] Bg. *мура*[1], cu etimologia puţin plauzibilă a lui St. Mladenov – cf. gr. *μαυρός* „închis (la culoare), negru" etc. Cu mai multă justificare, ar putea fi luate ca termene de comparaţie cuvintele alb. *murrak* „gri-fier, cenuşiu, maroniu, negricios", *murrët* „negricios, înnegurat", *murrë* „vacă de culoare neagră".

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)

ERSHJ, 451, precum şi părerile lingviştilor B. Ţonev şi A. Seliştev, conform cărora rom. *molid* şi alb. *molikë* sunt împrumuturi din bg. *molìka*.

Deşi **molidh(ë)*, cf. Jokl, cât şi **molikva/ *molikvu*, cf. Skok, sunt cuvinte neatestate în albaneză, respectiv în limbile sud-slave, din ambele ipoteze se pot extrage elemente utile pentru a lămuri, în limita posibilului, originea cuvântului românesc *molid* şi a variantelor sale.

Mai întâi trebuie să arătăm că în limba română există cuvântul plurisemantic (reg.) *molete*[2], care este parţial sinonim cu *molidul*. Conform DLR, t. VI, p. 817, sub denumirea de *molete*[2] sunt incluse sensurile: I. *molete* (în Oltenia, numele peştelui *Nemachilus barbatulus*), cf. var. reg. *molan, molâu, moleac, moină, moiţă, moloi* idem, apoi II. S. m. (1. – în Banat, Oltenia, sud-vestul Transilvaniei –) Numele mai multor specii de conifere: a) *pin* (*Pinus*), b) *jep* (*Pinus pumilio*), c) *zadă* (*Larix decidua*), d) *brad* (*Abies*), *molid* (*Picea excelsa*), f) *ienupăr pitic* (*Juniperus nana*); 2) – reg., la pl. *brădet*. Sensul III se referă la *moletele articular* sau *tendinos* „tumoarea seroasă care se formează pe gezna calului", un fel de „gâlcă moale". Aceste înţelesuri evident disparate au fost grupate împreună, în ideea că reprezintă obiecte cu consistenţă „moale". De aceea, cuvântului *molete*[2] i s-a atribuit etimologia „*moale*[1] + suf. *-ete*".

Totuşi, ştiind că alb. *molikë*, bg., srb, cr. *molika* şi rom. *molid(v)* au o arie de răspândire exclusiv balcanică, fiind cuvinte cărora autori precum N. Jokl şi P. Skok le atribuie o origine comună traco-ilirică, preromană, suntem datori să ne amintim că, în aceeaşi zonă din Oltenia şi din Transilvania, unde este utilizat cuvântul *molete* „pin, zadă molid etc.", s-a păstrat şi cuvântul traco-dac *druete* „buştean, buturugă, lemn mai gros în partea de sus a jugului", a cărui etimologie este bine atestată: vezi numele oraşului dac *Drobeta/ Δρουβητής*, cf. alb. *dru* „lemn", cf. rom. *drui* „lemn gros şi scurt" (v. DLR, s.v.). Chiar dacă acest *molete* „pin, zadă molid etc." ar putea avea, prin etimologie populară, o legătură cu rom. *moale* (ca urmare a faptului că lemnul acestor conifere este de esenţă moale), existenţa sufixului românesc *-ete* în substrat, împreună cu radicalul *mol-*, comun cu *molid* şi cu cuvintele sud-dunărene atât de apropiate din punct de vedere fonetic şi semantic, ne dă dreptul să considerăm că *molete* „pin, zadă molid etc." poate fi un cuvânt preluat din substratul traco-dac, mai curând decât să fi fost derivat mai târziu, pe teren românesc, din adjectivul *moale*. În acest fel, ipoteza lui N. Jokl privind radicalul comun balcanic *mol'* dobândeşte mai multă consistenţă, împreună cu consideraţiile sale privind înrudirile în plan indo-european cu denumirile altor copaci sau arbuşti, pe care le regăsim la Pokorny, IEW, de exemplu cu fr. *mélèze* „zadă", cu rus., ucr., bg. *malina* „zmeură" etc. De remarcat că rom. *mălin*, numele arbustului „*Prunus padus*" al cărui fruct, *mălina*, este considerat un împrumut din *malina* „zmeur(ă)" al limbilor slave învecinate, a dobândit regional, în Transilvania, Banat şi Oltenia, pe lângă sensurile mai rare de „mesteacăn alb" sau de „salcâm", în plus pe cel al unor conifere, precum „brad", „pin", „jneapăn". Varianta bănăţeană *molin* a lui „molid" devine astfel foarte apropiată fonetic de *mălin*, cu sensurile regionale brad", „pin" etc.

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)

O problemă încă nerezolvată rămâne cea a fonetismului variantelor *molid* şi *molidv*, pentru care avem două ipoteze contradictorii. După Jokl, *molid* ar fi echivalentul autohton al alb. **molidh(ë)* = *molikë*, iar după Skok, *molidv* ar fi un împrumut din bg. şi srb. **molikva* (> **molikvu*) = bg., srb. *molika*. În ambele cazuri avem de a face cu forme neatestate, reconstruite pe baza unor analogii: *molid* – cf. *brad* (alb. **molidh,* cf. *bredh*), iar *molidv* – cf. *tidvă* (bg., srb. **molikva,* cf. *tikva* „tigvă"). Cea mai simplă soluție ar fi să le dăm dreptate amândurora şi să considerăm că respectivele ipoteze sunt complementare: să acceptăm că *molid* şi *molete* sunt forme preluate direct din substratul preroman al limbii române, iar varianta *molidv* ar putea fi un împrumut sud-slav, pornind de la acelaşi radical comun, de origine iliro-traco-dacă.

Grupurile consonantice având labiodentala *v* ca al doilea element sunt uneori de origine slavă, de exemplu: *lodvă, pârv, sovârv*, *stârv*, alteori au apărut pe teren românesc: *molidvă*, din *molitvă*, *tidvă*, din *tigvă*; *sufulv* – variantă a lui *sovârv*; *tâlv* – variantă sau cuvânt înrudit cu *tigvă/ tidvă*, ori au etimologia necunoscută, de exemplu: *cedvă* „jumătate dintr-un trunchi de copac, din care se scobeşte o moldă sau covată" (DA). În consecință, prezența grupului *-dv-* în *molidv* nu reprezintă o garanție pentru etimologia sud-slavă a acestei variante.

Nelămurită rămâne şi răspândirea acestui cuvânt de origine iliro-tracă în limbile balcanice moderne. Dacă srb., cr. *molìka* şi *omòrika* (şi bg. *morìka*) provin din substratul preroman, aşa cum susține cu fermitate P. Skok, cel mai normal lucru ar fi fost ca aceste cuvinte să se fi păstrat în primul rând în albaneză, ca urmaşă directă a limbilor iliră şi tracă, apoi în latinitatea balcanică şi carpato-dunăreană, iar după aceea să fi fost împrumutate de limbile sud-slave, apărute mai târziu în această arie geografică. Un împrumut din iliră sau tracă în limbile sud-slave nu ar fi fost posibil decât prin intermediar protoalbanez sau latin balcanic, inclusiv în cazul toponimelor, cu unele rare excepții bine explicate, de exemplu bg. *Plovdiv* < *Pulpudeva* (nume trac, păstrat de populația locală grecizată sau romanizată, ulterior slavizată, în ciuda numelor oficiale ale oraşului date de stăpânirea greacă – *Philippoúpolis* – şi de cea romană – *Trimontium*). Certitudinea cu care savanții sârbi, croați şi bulgari afirmă originea sud-slavă a cuvintelor alb. *molikë* şi rom. *molid* ar putea fi eventual justificată doar pentru identitatea formală dintre srb., cr., bg. *molika* şi alb. *molikë*, caz în care radicalul iliro-trac şi protoalbanez **mol'-* a fost preluat cu un sufix slav de limbile slave învecinate, fiind apoi probabil reîmprumutat în albaneză sub noua sa formă *molikë*, alături de omonimul *arne*.

Pentru limba română, rămâne valabilă etimologia lui *molid* propusă în DLR: „cf. alb. *molikë*", eventual cu completarea: cf. bg. *молика*, dar fără referire la formele prea puțin apropiate semantic: alb. *mëllenjë, mëllezë, mullëzë*, care sunt însă mult mai îndepărtate din punct de vedere fonetic (vezi corespondența normală dintre alb. *-ll-* şi dr. *-r-*, cf. *avull – abur*, *dhallë – zară*, *modhullë – mazăre*, *mugull – mugur*, *vjedhullë – viezure* etc.). Secvențele finale *-id, -idv, -ift* rămân deocamdată insuficient explicate, putând fi cel mai probabil preluate direct din substrat, fără să putem exclude influența sud-slavă asupra unora dintre variantele menționate mai sus. Forma aromână unică *muliftu* pare să reprezinte o dezvoltare fonetică târzie,

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)

aflată în concordanţă cu dr. *molift*, variante cărora, din motive mai mult extralingvistice, trebuie să le refuzăm orice influenţă a cuvântului (n)gr. *μόλυβδος*. *Molete* rămâne un foarte interesant dublet etimologic autohton al lui *molid, molit* etc.

Molid, cf. alb. *molikë*, cf. bg., srb., cr. *molika*.

Molete[5], cf. alb. *molikë*, cf. rom. *druete.*

[*Addenda et corrigenda* la articolul publicat în LR, LIX, 2010 nr. 2, p. 190]

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

Bailly	= A. Bailly, *Dictionnaire grec-français*, édition revue par L. Séchan et P. Chantraine. Paris, Librairie Hachette, [1950].
Boerescu, 2010	= Pârvu Boerescu, *Propuneri şi argumente pentru revizuirea unor etimologii din DEX, DLR, DEXI* [II], în LR, LIX, 2010, nr. 2, p. 185–206 [*molid*, p. 190].
Brâncuş, VALR	= Grigore Brâncuş, *Vocabularul autohton al limbii române*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983.
Brâncuş, SILR	= Grigore Brâncuş, *Studii de istorie a limbii române*, Bucureşti, Editura Academiei Române, vol. I. 2007, vol. II. 2008, vol. III. 2013.
CADE	= *Dicţionarul enciclopedic ilustrat* „*Cartea Românească*", Partea I: I.-A. Candrea, *Dicţionarul limbii române din trecut şi de astăzi*, Bucureşti, 1931.
Chambers DE	= Robert K. Barnhart, Editor, *Chambers Dictionary of Etymology* [Edimburgh – New York], Chambers, [2004].
DDA	= Tache Papahagi, *Dicţionarul dialectului aromân, general şi etimologic*. Ediţia a doua, augmentată. [Bucureşti], Editura Academiei, 1974.
DÉHF	= J. Dubois, H. Mitterand, A. Dauzat, *Dictionnaire étymologique et historique du français*, Larousse [1994].
Demiraj, B., AS	= Bardhyl Demiraj, *Albanische Studien (Untersuchungen zum albanischen Erbwortschatz)*, Amsterdam – Atlanta, GA, Editions Rodopi B.V., 1997.
DEX	= Academia RSR, Institutul de Lingvistică, *Dicţionarul explicativ al limbii române*, EA, 1975; Supliment, 1988, reeditare: Univers Enciclopedic, 1996 (continuare de tiraj: 1998); ediţie revăzută şi adăugită, Univers Enciclopedic Gold, 2009.
DEXI	= Eugenia Dima (coordonator ştiinţific), *Dicţionar explicativ ilustrat al limbii române*, [Chişinău], Ed. Arc & Gunivas, 2007.
DLR s.n.	= Academia Română, Redactori responsabili: Iorgu Iordan, Al. Graur, Ion Coteanu; Marius Sala, Gh. Mihăilă, *Dicţionarul limbii române*, serie nouă. Tom VI–XIV (Literele M – Z), Tom I/3–8 (Literele D – E), Tom III–V (Literele K – L), Bucureşti, Editura Academiei Române, 1965–2010.
DR	= *Dacoromania*, Buletinul «Muzeului limbii române», condus de Sextil Puşcariu, Cluj, 1920–1948.
DR-B	= St. Romanski, St. Ilcev, *Dicţionar romîn-bulgar*, Sofia, Ed. Academiei Bulgare de Ştiinţe, 1962.
DULR	= Lazăr Şăineanu, *Dicţionar universal al limbii române*, A treia ediţiune, 1914; A cincea ediţiune [1925]; A şasea ediţiune, 1929; ed. a VIII-a, Craiova, „Scrisul Românesc" f.a. [1938].
Ernout-Meillet, DÉLL	= A. Ernout, A. Meillet, *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, Paris 1959.
Graur, DCC	= Al. Graur, *Dicţionar de cuvinte călătoare*, Bucureşti, Editura Albatros, 1978.
Guţu, DL–R	= G. Guţu, *Dicţionar latin-român*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983.
Ivănescu, *ap.* Mihăescu, 1993/ RSEE	= G. Ivănescu, *ap.* H. Mihăescu, *La romanité dans le sud-est de l'Europe*, Editura Academiei, 1993.

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)

Jokl, LKUBA = Norbert Jokl, *Linguistisch-kulturhistorische Untersuchungen aus dem Bereiche des Albanischen*, Berlin und Leipzig, Walter de Gruyter, 1923.
Kokona, *Fj.shq.-fr.* = Vedat Kokona, *Fjalor shqip – frengjisht*, Tiranë, 1977.
Laurian–Massim, DLR = August Tr. Laurianu, J.C. Massim, *Dictionariulu limbei romane*, Dupo insarcinarea data de Societatea Academica Romana, elaboratu ca proiectu de..., [t. I], Bucuresci, Noua Typographia a Laboratoriloru Romani, 1871. Tomu II, I–Z, Collaboratori Josefu Hodosiu si G. Baritiu, 1876.
MDA = Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Micul dicţionar academic*, 4 vol., Bucureşti, Univers Enciclopedic, 2001–2003.
Orel, AED = Vl. Orel, *Albanian Etymological Dictionary*, Bril, Leiden – Boston – Köln, 1998.
Pokorny, IEW = Julius Pokorny, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*, Band I–II, Bern und München, 1965.
Puşcariu, LR, II = Sextil Puşcariu, *Limba română*, vol. II, *Rostirea*, Bucureşti, Editura Academiei Române, (1959), 1994.
Scriban, DLR = August Scriban, *Dicţionaru limbii româneşti*, Institutu de arte grafice „Presa bună", Iaşi, 1939.
SDEM = N. Raevschi, M. Gabinschi (redactori), *Scurt dicţionar etimologic al limbii moldoveneşti*, Chişinău, ESV, 1978.
Skok, ERHSJ = Petar Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I–IV), Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, Zagreb, 1971–1973.
Şăineanu, DULR = Lazăr Şăineanu, *Dicţionar universal al limbii române*, A cincea ediţiune, Craiova, „Scrisul Românesc" [1925].
Tiktin, DRG = H. Tiktin, *Dicţionar român-german*, Bucureşti, Imprimeria Statului, (1895) – 1903–1925.

FRIGIDER, MOLID, MOLETE
(ADDITIONS AND CORRECTIONS – IV)

(Abstract)

Adding new data and corrections, we discuss some other contoversial etymologies: Rom. ***frigider*** 'Frigidaire', 'fridge' is not a French loan, but a USA Trade Mark since 1918, borrowed as common name in Romanian, before World War II (see also Chambers DE; Dubois, Mitterand, Dauzat, DÉHF). Rom. ***molid*** (*molidv, molift* etc.) 'spruce fir *(picea excelsa)*', as well as ***molete***, regional generic name of several coniferous trees: 'pine', 'knee pine', 'larch fir', 'fir', 'spruce fir', 'dwarfish juniper' are derived from an Autochtonous (Illyrian-Daco-Thracian) radical **mol'-* 'dark or russet colour of wood or bark', cf. Alb. *molikë* 'silver fir', 'Balkan pine', cf. Serb. and Bulg. *molika* idem (see Jokl, LKUBA, 196–199, P. Skok, ERHSJ, 451). Rom. ***molete*** could be compared both to Rom. ***mol****id* 'spruce fir' and *dru****ete*** 'log or piece of wood', cf. the Dacian town *Δρουβητής*, cf. Alb. *dru* 'wood'.

Cuvinte-cheie: etimologii, nume de brand, *frigider*; nume balcano-carpatice, rom. *molid, molete*, alb. *molikë*, srb., bg. *molika*.

Keywords: etymologies, brand name, *Frigidaire*; Carpathian and Balkan names, Rom. *molid, molete*, Alb. *molikë*, Serb., Bulg. *molika.*

Bucureşti, Şoseaua Iancului nr. 10, apart. 40.
pczboerescu@yahoo.com

BDD-A20041 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-26 16:59:56 UTC)